

NÁVRH

Usnesení 9. sněmu České advokátní komory dle 3. října 2025 na změnu organizačního řádu

Předkladatelka: Mgr. Lucie Hladká, MA, LLM, advokátka, ev.č. ČAK 10434, se sídlem Orlí 483/1, 602 00 Brno

Sněm České advokátní komory se usnesl podle § 43 písm. b) zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů, takto:

I.

Organizační řád České advokátní komory, ve znění usnesení sněmu č. 2/2002 Věstníku, usnesení sněmu č. 8/2005 Věstníku, usnesení sněmu č. 5/2009 Věstníku, usnesení sněmu č. 3/2013 Věstníku, usnesení sněmu č. 4/2017 Věstníku, usnesení sněmu 4/2021/3 Věstníku a ve znění redakčních sdělení o opravě tiskových chyb, oznámených v částkách 1/2000, 2/2002 a 3/2010 Věstníku, se mění takto:

1. V čl. 6a 1 se slovo „třetiny“ nahrazuje číslovkou „**100**“.

2. V čl. 16 se 2 nahrazuje a nově zní:

„2. **Kontrolní rada dále:**

a) projednává a vyjadřuje se k návrhu rozpočtu a dává vyjádření k rozpočtu před jeho předložením ke schválení představenstvu,

b) projednává a vyjadřuje se k účetní závěrce a zprávě auditora před jejich předložením ke schválení představenstvu,

c) zobecňuje výsledky své činnosti a je oprávněna předkládat ostatním orgánům Komory svá doporučení,

d) schvaluje zprávu o své činnosti a předkládá ji sněmu. Součástí zprávy je i zpráva o činnosti předsedy kontrolní rady jako kárného žalobce.“

3. Čl. 58 se celý nahrazuje a nově zní:

„**Čl. 58**

Rozpočtové zásady a návrh rozpočtu

1. Komora sestavuje rozpočet jako transparentní, a to za účelem informování členů Komory o hospodaření Komory, zajištění důvěry v nakládání s prostředky z příspěvků advokátů, umožnění vnitřní kontroly hospodaření Komory a zpětné vazby ze strany členů a posílení důvěryhodnosti Komory jako samosprávné instituce vykonávající některé úkoly veřejné správy.

2. Rozpočet musí být srozumitelný, přehledný, úplný a podrobný bez neodůvodněného zobecňování. Rozpočet bude vždy doplněn o komentář, který vysvětlí logiku a strukturu rozpočtu, včetně obsahu jednotlivých položek, uvede klíčové body oproti předchozímu

roku, upozorní na klíčové výdaje a investice, vysvětlí významné odchylky nebo rezervy a nefinanční souvislosti zejména se strategickými cíli, projekty a plány. Komentář k rozpočtu musí obsahovat i seznam všech projektů s rozpočtem nad 1 000 000,- Kč, včetně jejich účelu, cíle, odpovědné osoby a časového harmonogramu.

3. Návrh rozpočtu sestává z reálného odhadu příjmů a výdajů Komory v rozpočtovém

4. Jednotlivé příjmy a výdaje rozpočtu se dělí do rozpočtových Rozpočtové kapitoly se člení z hlediska odpovědnosti na jednotlivé orgány Komory, kde je správcem příslušné kapitoly předseda příslušného orgánu, kancelář dle čl. 35 ve členění na odbory, kontrolní oddělení a oddělení pro věci kárné dle odst. 2 čl. 35 a pobočku dle odst. 6 čl. 35. Samostatnou rozpočtovou kapitolou jsou dále vždy pojištění odpovědnosti advokátů hrazené prostřednictvím Komory, sociální fond Komory a Garanční fond Komory. Samostatnou rozpočtovou kapitolou je dále každý projekt mimo obvyklou činnosti Komory, jehož celková hodnota v jednotlivém případě přesahuje částku 5 000 000,- Kč za celou dobu realizace. Projektem se pro tyto účely rozumí soubor věcných, časových a finančních podmínek pro činnosti k dosažení konkrétních stanovených cílů, přičemž u každého projektu musí být stanoven z hlediska odpovědnosti za jeho rozpočet správce. V případě, že není pro konkrétní rozpočtovou kapitolu stanoven jiný správce, je správcem příslušné kapitoly tajemník. Představenstvo Komory usnesením, uveřejněným v oznamovací části Věstníku, stanoví podrobnější strukturu členění jednotlivých rozpočtových kapitol. Blíže nespecifikované výdaje či ostatní výdaje v jednotlivých kapitolách, případně podkapitolách (je-li kapitola dále členěna) nesmí přesáhnout 3 % celkového objemu příslušné rozpočtové kapitoly či podkapitoly, ledaže bude překročení této hranice specificky a objektivně odůvodněno v komentáři k rozpočtu a současně budou dodrženy rozpočtové zásady dle odst. 1 až 3 čl. 58.

5. Návrh rozpočtu a vysvětlujícího komentáře vypracovává tajemník, přičemž plánované výdaje kontrolní rady, kárné komise, odvolací kárné komise a zkušební komise projedná s předsedy těchto orgánů. Návrh rozpočtu a vysvětlujícího komentáře s vyjádřeními předsedů kontrolní rady, kárné komise, odvolací kárné komise a zkušební komise dle předchozí věty pak tajemník předkládá k vyjádření kontrolní radě.

6. Předseda předkládá návrh rozpočtu, spolu s vyjádřeními podle odstavce 5, ke schválení představenstvu, a to zpravidla tak, aby představenstvo návrh rozpočtu projednalo na poslední schůzi v roce předcházejícím rozpočtovému roku.“

4. V článku 59 1 se doplňuje věta „Každý člen představenstva má právo klást otázky k jednotlivým kapitolám a projektům v rámci rozpočtu; odpovědi a vysvětlení zpracuje a předloží představenstvu tajemník písemně.“

5. V čl. 59 se 2 nahrazuje a nově zní:

„2. Předseda Komory zpřístupní advokátům rozpočet včetně komentáře a vyjádření kontrolní rady v členění na jednotlivé kapitoly a podkapitoly v plném rozsahu dle odst. 4 čl. 58 v zabezpečené zóně Portálu ČAK přístupné přes webové stránky Komory bezodkladně po schválení představenstvem.“

6. V čl. 59 3 se za slova „přezkoumání konkrétní výše“ vkládají slova „výdajů a“.

7. V čl. 59 3 se po slovech „advokátovi poskytnuta“ vypouští slovo „zpravidla“.

8. Za čl. 59 se vkládá nový čl. 59a, který zní:

„Čl. 59a

Pololetní přehled čerpání rozpočtu

Předseda Komory zpřístupní advokátům v zabezpečené zóně Portálu ČAK přístupné přes webové stránky Komory nejpozději do 31.8. kalendářního roku pololetní přehled skutečného čerpání rozpočtu v členění dle odst. 4 čl. 58, včetně komentáře k odchylkám oproti schválenému rozpočtu. „

9. V čl. 60 se za slova „finanční hospodaření Komory“ vkládají slova „**posledním schváleným**“

10. V čl. 60 se přidává druhá věta, která zní:

„V rozpočtovém provizoriu nelze činit v jednotlivých měsících výdaje přesahující 1/12 celkových výdajů schválených v rozpočtu na předchozí kalendářní rok, vyjma plateb pojistného na pojištění odpovědnosti advokátů a plateb z Garančního fondu Komory.“

11. V čl. 63 se 1 nahrazuje a nově zní:

„1. Rozhodování o nakládání s majetkem Komory v rámci obvyklého hospodaření a v rámci schváleného rozpočtu na rozpočtový rok přísluší Předsedovi Komory. Předseda je oprávněn přenést část pravomoci nakládat s vymezeným majetkem nebo okruhem majetku Komory v rámci obvyklého hospodaření v rámci schváleného rozpočtu na rozpočtový rok na tajemníka, popřípadě na jiného zaměstnance Komory; ustanovení čl. 13 odst. 2 tím není dotčeno.“

12. V čl. 64 1 se za slova „rámeček obvyklého hospodaření“ doplňují slova „**nebo v případě rozpočtového provizoria**“.

13. V čl. 64 2 se doplňuje nový bod písm. f), který zní: „**mimořádné nerozpočtované výdaje s hodnotou přesahující 2.000.000 Kč**“.

14. V čl. 65 v odst. 2 se slova „předsedovi kontrolní rady“ nahrazují slovy „**kontrolní radě prostřednictvím jejího předsedy**“.

15. V čl. 68 se doplňuje za stávající následující text: „**Účetní závěrku a zprávu auditora projednává kontrolní rada. Účetní závěrku a zprávu auditora s vyjádřením kontrolní rady schvaluje představenstvo.**“

16. V čl. 69 se doplňuje za stávající text doplňuje následující: „**Výběr auditora provádí představenstvo Komory na základě veřejného výběrového řízení. Auditor smí ověřovat účetní závěrku maximálně po dobu pěti po sobě jdoucích let. Po pěti letech musí dojít k obměně auditora. Auditor může být znovu vybrán pro ověření účetní závěrky pro rozpočtový rok, který následuje nejdříve pět let po posledním rozpočtovém roku, za který ověřoval účetní závěrku.**“

17. V čl. 70 se za písm. c) vkládá nový bod písm. d), který zní: „**d) porovnání schváleného rozpočtu a konečné účetní závěrky s vysvětlením podstatných odchylek**. Stávající bod písm. d) bude nově označen jako písm. e).

18. Za čl. 70 se přidává nový čl. 70a znějící:

„Čl. 70a

Zpřístupnění účetní závěrky advokátům

Předseda Komory zpřístupní advokátům účetní závěrku v plném rozsahu včetně zprávy auditora v zabezpečené zóně Portálu ČAK přístupné přes webové stránky Komory bezodkladně po jejím projednání představenstvem.“

19. V čl. 72 se přidává nový 3 znějící:

„3. Návrh rozpočtu podle pravidel dle čl. 58 bude poprvé sestavován pro rok 2027.“

II.

Odůvodnění – obecná část:

Komora je subjekt zřízený zákonem o advokacii s povinným členstvím. Sdružuje cca 15,5 tis. advokátů a advokátních koncipientů.

Komora hospodaří s ročním rozpočtem 262 mil. Kč. Drtivou většinu příjmů rozpočtu Komora vybírá od svých členů prostřednictvím příspěvků, pojistného, poplatků a případně pokut uložených v kárném řízení.

Vzhledem k tomu, že podmínkou výkonu advokacie je členství v Komoře, které je spojeno s povinnými platbami členů do jejího rozpočtu, je spravedlivé a přiměřené požadovat, aby advokáti mohli efektivně vykonávat veřejnou kontrolu nad jejím rozpočtem a jeho čerpáním. K tomu však musí mít adekvátní prostředky. Nelze požadovat, aby jednotliví advokáti za tímto účelem a za úhradu předem nespécifikovatelných nákladů museli Komoru individuálně žádat o poskytnutí relevantních informací. Současně je tento postup neefektivní i z hlediska využití lidských zdrojů České advokátní komory.

Stávající organizační řád ukládá představenstvu zveřejňovat pouze velmi agregované údaje z rozpočtu i účetní závěrky. Konkrétně na rok 2025 zveřejnilo představenstvo rozpočtované příjmy ve struktuře rozdělené do sedmi příjmových položek (příspěvky, advokátní zkoušky, zápisné do seznamu advokátů, ostatní výnosy a rezervy, výnosy z pokut a nákladů kárného řízení, krytí rozdílu z úspor minulých let a pojistné). Kategorii výdaje členů pouze na položky materiál, energie, údržba, cestovné, služby, mzdy, ostatní náklady a rezervy a odpisy a odvedené pojistné. Údaje z účetních závěrek jsou zveřejňované ve stejně nebo podobně omezené struktuře.

Organizační řád sice dával představenstvu možnost stanovit podrobnější zásady pro sestavování rozpočtu, včetně podrobnějšího členění jednotlivých rozpočtových kapitol, nicméně představenstvo takové zásady nepřijalo. Představenstvo přijalo pouze usnesení č. 15-12/2021, kterým uložilo tajemníkovi a vedoucí odboru hospodářského a organizačního, aby do budoucna byl rozpočet předkládán představenstvu v podrobnějším členění, zejména s rozdělením na náklady a výnosy tam, kde jsou přiřaditelné k jednotlivým agendám, odborům a oddělením. Ve stejné struktuře mělo být sledováno také hospodaření s rozpočtem, resp. jeho čerpání. Toto usnesení nebylo naplněno a v praxi a v údajích zveřejňovaných advokátům se nijak neprojevovalo.

Transparentnost rozpočtu a účetní závěrky zásadním způsobem posiluje důvěru ve vedení instituce a její prestiž uvnitř i navenek. Detailní přehled nutí správce jednotlivých rozpočtových

kapitol k pečlivějšímu schvalování výdajů i řízení projektů. Průhledné účtování poskytuje lepší možnost odhalit a předcházet neefektivním výdajům nebo potenciálně podezřelým transakcím. Detailní data pomáhají lépe stanovit, která oblast potřebuje více podpory a která naopak může být optimalizována. Pokud budou advokáti informováni, kolik peněz je vynakládáno například na vzdělávání, digitalizaci a informační technologie, výkon činností veřejné správy či reprezentaci, mohou navrhnout úspory či přerozdělení podle potřeb celé profese. Transparentnost financí je klíčovou součástí etického profilu každé profese a posiluje její integritu, nezávislost a důstojnost.

Aktuálně chybí dostatečné mechanismy pro vnitřní kontrolu hospodaření a pro informování členů Komory o nakládání s prostředky Komory. Návrh reaguje na tuto nedostatečnou úpravu transparentnosti rozpočtu a účetní závěrky Komory v původním návrhu usnesení představenstva.

Navrhované změny upravují nově kompetenci kontrolní rady projednávat rozpočet namísto pouhého vyjádření předsedy kontrolní rady k rozpočtu.

Návrh dále stanoví rozpočtové zásady a požadavky na členění rozpočtu na rozpočtové kapitoly, stanovení odpovědnosti za jednotlivé rozpočtové kapitoly, včetně zavedení vysvětlujícího komentáře k rozpočtu. Návrh předpokládá, že představenstvo vydá usnesení, kterým stanoví podrobnější strukturu členění jednotlivých kapitol. Návrh dále zavádí povinnost zpracovat pololetní přehled čerpání rozpočtu, doplňuje stávající ustanovení o fungování v rámci rozpočtového provizoria a nakládání s majetkem Komory.

Návrh detailněji stanovuje povinnosti spjaté s auditem účetní závěrky, výběrem auditora a omezuje maximální dobu, po kterou může tentýž auditor auditovat účetní závěrky Komory na 5 let.

Klíčovou změnou je povinnost zpřístupnit advokátům rozpočet, včetně vysvětlujícího komentáře a účetní závěrky včetně zprávy auditora v plném znění přes zabezpečenou zónu portálu Komory.

Součástí informací zveřejňovaných ohledně hospodaření Komory ve Věstníku má nově být také porovnání schváleného rozpočtu a konečné účetní závěrky s vysvětlením podstatných odchylek.

Rozpočet by měl být poprvé podle nových pravidel sestavován pro rok 2027.

Navrhované změny nezavádí žádná nestandardní nebo neobvyklá pravidla. Pouze přibližuje Komoru z hlediska jejího finančního plánování a reportingu organizacím podobné velikosti, jak veřejnoprávním, tak soukromoprávním. Očekávaným přínosem je zvýšení důvěryhodnosti Komory, lepší specifikace odpovědnosti orgánů Komory, efektivní hospodaření a zajištění souladu s principy dobré správy.

Odůvodnění – zvláštní část:

K bodu 1, čl. 6a:

Navrhovaná změna snižuje požadovaný počet advokátů, který musí být dosažen pro oprávnění předložit návrh ke schválení usnesení sněmu mimo zasedání. Návrh demokratizuje přístup k podávání návrhů a reflektuje reálný stav a počty advokátů, kteří se v minulosti účastnili při přijímání usnesení sněmu.

K bodu 2, čl. 16 odst. 2 a bodu 15, čl. 68:

V současné době není jasně stanovena pravomoc kontrolní rady projednávat rozpočet a účetní závěrku. K těmto dokumentům se má právo vyjadřovat pouze předseda kontrolní rady. Toto řešení je nekoncepční a s ohledem na skutečnost, že kontrolní rada je kontrolním orgánem komory, nově by tuto pravomoc měl kontrolní rada.

K bodu 3, čl. 58 a bodu 4, čl. 59 odst. 1:

Nový článek 58 stanoví základní rozpočtové zásady, na základě kterých má být rozpočet sestaven. Jedná se o transparentnost, srozumitelnost, přehlednost, úplnost, podrobnost bez neodůvodněného zobecňování a reálnost.

Dále se zavádí vysvětlující komentář, který má přehledně vysvětlit logiku a strukturu rozpočtu, klíčové body a změny oproti předchozímu roku, výdaje, investice atd. Účelem je, aby advokáti měli přehlednější informaci o oblastech, na které Komora vynakládá finanční prostředky a dlouhodobých projektech, které se realizují nebo budou realizovat v budoucnu a promítají se do rozpočtů několika let. Tedy, pokud Komora plánuje větší projekt, je potřeba vysvětlit financování, např. tvorbou úspor, které pak budou na projekt použity. Z toho by mělo vyplývat i odůvodnění konkrétní výše povinných příspěvků advokátů, požadavky na jejich zvýšení nebo naopak důvody pro zachování jejich výše v případě, kdy komora tvoří rezervy.

Rozpočet by v komentáři měl jasně reflektovat programové cíle představenstva.

Dále se zavádí rozdělení na jednotlivé rozpočtové kapitoly a odpovědnost za správu rozpočtové kapitoly. Základní rozdělení na kapitoly je dáno organizační strukturou Komory, a tedy každý orgán by měl mít svou kapitolu, samostatnou kapitolu má dále kancelář, která se dále člení na podkapitoly podle odborů a dále kontrolní oddělení, oddělení pro věci kárné a pobočka. Samostatnými kapitolami dále budou pojištění odpovědnosti advokátů, Garanční fond Komory a Sociální fond Komory. Samostatnými kapitolami budou rovněž větší projekty Komory, které se definují svým cílem, mohou probíhat v delším čase než jedno rozpočtové období a budou svou hodnotou za celou dobu realizace přesahovat 5.000.000 Kč. Takovými projekty by mohla být např. digitalizace, rekonstrukce budovy, sněm apod.

Návrh také omezuje extenzivní a neodůvodněnou tvorbu sběrných kategorií výdajů, které lze z pohledu člena jen obtížně rozklíčovat a přiřadit k nějaké konkrétní činnosti. V případě, že se některé výdaje používají pro více činností, které spadají do více kapitol či podkapitol, je potřeba takové výdaje podle jasných pravidel rozdělit. V rámci rozpočtování se jedná o obvyklý požadavek.

Dále se nově a detailněji stanovuje postup při projednávání a schvalování rozpočtu. Návrh předpokládá, že představenstvo vydá podrobnější strukturu rozpočtu.

První rozpočet by podle těchto pravidel měl být sestaven v roce 2026 pro rok 2027.

K bodům 5, 6, 7, čl. 59 odst. 2 a 3:

Nově se zavádí povinnost zpřístupnit advokátům rozpočet v plné struktuře prostřednictvím Zabezpečené zóny Portálu ČAK a upravuje se poskytování informací o výdajích advokátům na jejich žádost a stanoví se lhůta 30 dní.

K bodu 8, nový článek 59a:

Zavádí se povinnost zpřístupnit informace o průběžném čerpání rozpočtu za první pololetí a vysvětlení odchylek od rozpočtu. Informace o pololetním čerpání je standardním nástrojem kontroly reálnosti rozpočtu s přihlédnutím k sezónnosti příjmů a výdajů. Představenstvu umožní lepší plánování výdajů a úpravy v průběhu roku.

K bodům 9 a 10, čl. 60 a bodu 12, čl. 64 odst. 1:

Upravuje se způsob hospodaření v rozpočtovém provizoriu. Omezují se výdaje, které mohou být v rámci rozpočtového provizoria činěny v běžném měsíci na 1/12 rozpočtovaných výdajů dle posledního schváleného rozpočtu. To se netýká úhrady pojištění odpovědnosti advokátů a Garančního fondu Komory. Dále se upřesňuje nakládání s majetkem v rozpočtovém provizoriu v případech, kdy rozhoduje představenstvo.

K bodům 11 až 13, čl. 63 a 64 a bodu 14, čl. 65:

Upřesňuje se nakládání s majetkem Komory, delegace pravomocí a definice nakládání a majetkem mimo rámec obvyklého hospodaření.

K bodu 16, čl. 69:

Návrh detailněji stanoví povinnosti spjaté s auditem účetní závěrky, výběrem auditora a omezuje maximální dobu, po kterou může tentýž auditor auditovat účetní závěrky Komory, na 5 let.

K bodu 17, čl. 70 a bodu 18, čl. 70a:

Zavádí se povinnost zpřístupnit advokátům účetní závěrku včetně zprávy auditora v plném znění přes zabezpečenou zónu portálu Komory. Novou součástí informací zveřejňovaných ohledně hospodaření Komory ve Věstníku dále bude porovnání schváleného rozpočtu a konečné účetní závěrky s vysvětlením podstatných odchylek.

Mgr. Lucie Hladká, MA, LL.M., v.r.